

POSUDEK ŠKOLITELE

HLAVÁČEK, Jiří: Pražské jaro v kolektivní paměti příslušníků 28. stíhacího bombardovacího leteckého pluku v Čáslavi. Magisterská práce, FHS UK, Praha 2011, 137 s.

Magisterská práce studenta Jiřího Hlaváčka si za cíl klade analýzu průběhu událostí Pražského jara u elitního 28. stíhacího bombardovacího leteckého pluku v Čáslavi, a dopadů této významné události soudobých československých dějin na životy pilotů, kteří byli propuštěni z armády v rámci normalizačních čistek v letech 1968 – 1974. Autor svoji práci rozdělil do několika částí: v první představuje výzkumnou metodologii, analyzované prameny, popisuje v ní okolnosti terénního výzkumu, který uskutečnil s příslušníky pluku, a představuje zde také své výzkumné kroky včetně analytických postupů. V interpretační části své práce Jiří Hlaváček vychází z šesti životopisných rozhovorů, které natočil s piloty a následně komparoval s dalšími existujícími prameny (auto)biografického rázu, s prameny primárními (především s dokumenty vojenské provenience, které jsou uloženy ve Vojenském správním archivu armády ČR v Olomouci) a se sekundární literaturou. Jeho cílem bylo získat ucelenou představu nejen o událostech, které se odehrály na letišti v Čáslavi během vstupu vojsk Varšavské smlouvy na území ČSSR, ale i o referenčních rámcích kolektivní paměti týkající se této historické události a následného období normalizace u zkoumané skupiny informátorů. Kromě chronologické rekonstrukce událostí následujících po 21. srpnu 1968 na letišti v Čáslavi, zaměřil student svoji pozornost především na interpretaci poukupačnických zvrátů v rámci zmíněného armádního útvaru, na politické okolnosti propouštění letců z armády a na podobu represí v normalizačním období. Poslední část práce autor věnuje otázkám rehabilitace, reaktivace a odškodnění po roce 1989 a také retrospektivnímu hodnocení politických událostí a životních zkušeností ze strany samotných aktérů.

Domnívám se, že Jiří Hlaváček velmi zdařile pojednal o výzkumném tématu. Jeho magisterská práce je přínosná nejen z toho důvodu, že se tématu věnuje na podkladě doposud neznámých pramenů, tedy příběhů dobových aktérů, ale že zároveň provádí kritickou analýzu dalších dostupných dokumentů, čímž dodržuje zásadu triangulace. Domnívám se, že autor prokázal erudici nejen v oblasti soudobých československých dějin, ale i v oblasti metodologické, o čemž svědčí kapitola věnovaná problematice kolektivní paměti. Za další významný přínos považuji také skutečnost, že práce navazuje na bakalářskou úvahu autora, která se zabývala vojenskou posádkou v Čáslavi v šedesátých letech dvacátého století, a

svědčí tak o dlouhodobém zájmu o problematiku a o snaze prohlubovat znalosti o zkoumaném fenoménu.

Magisterská práce Jiřího Hlaváčka *Pražské jaro v kolektivní paměti příslušníků 28. stíhacího bombardovacího leteckého pluku v Čáslavi* je velmi pečlivě a poctivě zpracovaná jak po obsahové, tak metodologické a stylistické stránce. V závěru práce se autor pokusil stručně a výstižně poukázat na kolektivně předávané interpretace týkající se Pražského jara a následné normalizace u své skupiny informátorů dle zvoleného teoretického konceptu AGIL a nechybí zde ani autorovo hodnocení tradovaného obrazu „vojáků, kteří neztratili čest“ či jejich role v současné české společnosti. Za pozornost stojí také velmi kvalitně zpracovaná příloha, v níž autor publikoval jak biogramy narátorů, tak okruhy otázek kladených v rozhovorech, dobové fotografie narátorů, vybrané primární prameny či články z dobového tisku. Součástí magisterské práce je také CD obsahující přepisy rozhovorů.

Autorovi bych jistě doporučovala, aby se tématu s podobnou pečlivostí věnoval i v dalším studiu a prohluboval tak své znalosti o problematice. Práci doporučuji přijmout k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm výborné.

V Praze, 9. června 2011

Hana Pelikánová